

paa noget Gebeet. Jeg har til enhver Tid udtalt min personlige Anskuelse om de foreliggende Spørgsmaal; dertil troer jeg, at jeg er berettiget, og jeg mener, at man ikke kan kalde det at opkaste sig til Noget, der jo vel behøder, at gjøre Noget, som man ikke er berettiget til. Dernæst skal jeg tillade mig at gjøre en personlig Bemærkning, nemlig, at den Stilling, jeg i denne Sag indtager til Kjøbstæderne, har jeg her indtaget ligesaa 1848 i enhverfomhelst Sag af denne Natur, der har foreligget, saa det er ikke noget Nyt, hvad jeg nu gjør. Allerede i den grundlovgivende Rigsforsamling har jeg stillet mig paa samme Standpunkt, som Enhver vil vide, der kjender Forhandlingerne fra denne Tid, og paa alle de mellemliggende Stadier har jeg i de forskjellige Lovudkast, der ere fremkomne angaaende dette Forhold, indtaget den samme Stilling, saa jeg maa sige, at det forundrer mig, at en Mand, der er saameget inde i vort hele parlamentariske og politiske Liv som den høitærede Minister, kan sige, at jeg opkaster mig til en Stilling, der er min naturlige, og som jeg efter min hele Overbeviisning ikke kan forandre. At jeg skulde gaae ud paa at „erobre“, det maa jeg afvise.

S. Jørgensen: Hvis jeg ikke misforstod den høitærede Minister, sigtede han temmelig stærkt til de saa Ord, jeg igaar udtalte med Hensyn til forskjellige af hans Uttringer. Det var især det Udtryk af mig, at Folkethinget efter min Mening var den eneste frie og folkelige Institution, vi havde her i Landet, som den høitærede Minister fremhævede; — jeg skal tillade mig at fastholde denne Betragtning endnu idag; thi jeg kan kun erklære den Institution for fri og folkelig, hvortil den simple Dagleier ligesaaavelsom Departementschefen har fri Valgret, og hvortil de i Forening kunne vælge Medlemmer. Dermed har jeg ikke sagt, hvilket jeg ogsaa igaar berørte, at Forholdene ikke kunne føre med sig, at man maa have en Institution som Landstinget, og jeg, er i den Henseende fuldkommen enig med den høitærede Minister i, at hvis Landstinget ikke havde været stillet fideordnet med Folkethinget, vilde Friheden ikke have havt de gavnlige Følger for Landet, som jeg antager, at Alle ere enige i, at den

hidtil har havt. Men deraf kan jeg ingenlunde udlede, at man skulde gaae ind paa § 2, saaledes som den er opstillet her i Lovudkastet, og jeg tillod mig allerede igaar at antyde, at det, jeg havde imod, at denne Paragraph vedtoges, var, at det Fleertal i Amdsraadet, der nu sammensættes med Valgmænd fra Sogneforstanderskaberne, blev taget bort og blev istedetfor gjort til et Mindretal; men dette har den ærede Minister i sit Angreb paa, hvad jeg har sagt, ikke med et Ord berørt. — Det Andet, jeg omtalte, var, at den Valgret, Communerne nu udøve til Landstinget ved at sende Valgmænd, valgte af samtlige Valgberettigede til Folkethinget, at denne Valgret, siger jeg, stod Fare for at gaae tabt ved den nærværende Lov. Jeg troer ikke, at den høitærede Minister, hvis han vilde fremkomme med sin virkelige Mening, vil benægte dette, og jeg vil sige til, at jeg vilde beklage, hvis han gjorde det; thi jeg troer ikke, at Nogen her i Salen vil benægte det, naar han vil sige, hvad der er hans indre Overbeviisning. Tør Nogen benægte, at denne Lov, hvis den bliver vedtagen, vil blive brugt til at indløse Grundlovens § 44? — Jeg troer det ikke! — Og tør Nogen paastaae, at Communerne Valgret til Landstinget finder sit Udtryk i denne Lov? — Jeg troer det ikke! — Hvad jeg udtalte igaar, er mere eller mindre sammenhængende med, hvad jeg nu har gjentaget, og jeg skal derfor ikke videre berøre det. Jeg skal som en personlig Bemærkning til den høitærede Minister anføre, at jeg med Glæde har seet ham indtræde i Ministeriet, og jeg skal følge ham paa ethvert Skridt, hvor de Forslag, han fremkommer med, stemme med min Overbeviisning; men jeg skal ved Siden deraf udtale, at naar man fra en vis Side her i Salen har lovpriist ham som en Fremstridsmand, da kan jeg ikke sige Andet, end at han i sin Tid har været blandt de Forreste; men at den Anskuelse, som han nu vedkjender sig, og som maastee af Mange vil blive kaldt demokratisk, efter min Mening gaaer i en Retning, som man efter den almindelige Sprogbrug betegner som aristokratisk.

Judenrigsministeren: Jeg skal — ikke med Hensyn til Dommen om mig, thi den staaer